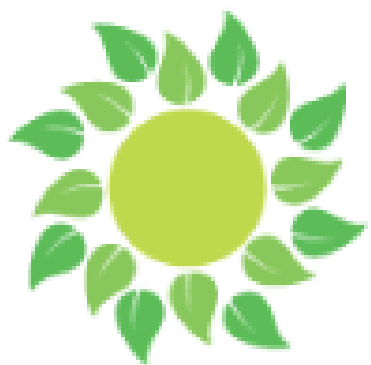

VIRANHALTIJAPÄÄTÖKSISSÄ SOVELLETTAVAT MENETTELYTAVAT JA PERIAATTEET

Jokilaaksojen
jätelautakunta

Hyväksytty Jokilaaksojen jätelautakunnassa 21.6.2022 § 4

Sisällysluettelo

1 Johdanto	3
1.1 Lainsäädännölliset vaatimukset	3
2 Muutoksen hakeminen	4
3 Perusmaksun kohtuullistamisen ja perimättä jättämisen harkinta	4
3.1 Perusmaksun kohtuullistaminen.....	4
3.2 Perusmaksun perimättä jättäminen	5
4 Jättemaksujen kohtuullistamisen ja perimättä jättämisen harkinta	5
4.1 Jäteastian tyhjennys- tai kuljetusmaksujen kohtuullistaminen	5
4.2 Jäteastian tyhjennys- tai kuljetusmaksujen perimättä jättäminen.....	5
5 Jätehuoltomääräyksistä poikkeamisen harkinta	6
5.1 Jäteastioiden tyhjennysvälin pidentäminen	6
5.2 Jäteastian tyhjennysten keskeyttäminen.....	6
5.3 Muu poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä	7
6 Asuinkelvoton kiinteistö.....	7
7 Valitusoikeus ja jatkotoimenpiteet	8

1 Johdanto

Jätelain (646/2011) mukaisesti kunnan jätehuoltoviranomainen päättää muun muassa jätetaksan ja jätehuoltomääräysten hyväksymisestä sekä määrää jätemaksut maksuunpantaviksi. Näiden vuoksi jätemaksumuutosta ja jätehuoltomääräyksistä poikkeamista haetaan jätehuoltoviranomaiselta.

Jokilaaksojen jätelautakunta (myöhemmin jätelautakunta) on siirtänyt sille määriteltyä toimivaltaa päätöksellä 7.10.2021 § 7 jätelautakunnan esittelijälle. Esittelijälle on siirretty määräysvalta jätetaksan mukaisten maksujen määräämisistä taksasta poiketen sekä poikkeamiset jätehuoltomääräyksistä.

Nämä viranhaltijapäätösten periaatteet ja menettelytavat ovat päivitystä jätelautakunnan 12.3.2014 § 9 tekemään päätökseen viranhaltijapäätöksissä noudatettavista ratkaisulinjoista.

1.1 Lainsäädännölliset vaatimukset

Jätelain nojalla kaikkien asuin- ja vapaa-ajan kiinteistöjen on oltava kunnan järjestämän jätehuollon piirissä. Jätelain 78 §:n mukaan kunnan on kannettava järjestämästään jätehuollosta ja siihen liittyvistä tehtävistä aiheutuvien kustannusten kattamiseksi jätemaksua, jonka jätteen haltija on jätelain 80 §:n mukaisesti velvollinen maksamaan. Jätemaksut määrätään kunnan jätehuoltoviranomaisen hyväksymän jätetaksan mukaisesti ja kunnan jätehuoltopalveluiden kustannukset katetaan jätemaksuilla.

Mikäli jätetaksan mukaista jätemaksua on pidettävä kohtuuttoman suurena tai pienenä, jätelain 81 §:n mukaan maksu voidaan maksuvelvollisen hakemuksesta tai viranomaisen aloitteesta määrätä jätetaksasta poiketen tai jättää perimättä, ottaen huomioon jätteen määrä, kunnan järjestämän jätehuollon palvelutaso ja jätteen tuottajan tai kiinteistön haltijan jätelain 41 § 2 tai 3 momentin mukaisesti järjestämä jätteen käsittely tai kuljetus. Jätelain perustelujen mukaan kiinteistön haltijan järjestämällä jätteen käsittelyllä tai kuljetuksella tarkoitetaan biojätteen omatoimista kompostointia tai pakkausjätteen erilliskeräystä, mikäli kunta ei ole tätä järjestänyt.

Jätelain perustelujen mukaan jätemaksun kohtuullistaminen voisi olla perusteltua esimerkiksi tilanteessa, kun kiinteistö on tyhjillään kiinteistön haltijan tarvitseman sairaalahoidon tai toiselle paikkakunnalle muuton vuoksi. Vähävaraisuus tai muu vastaava sosiaalinen syy ei ole laissa tarkoitettu peruste kohtuullistaa jätemaksua. Esimerkiksi asiakkaan ikä tai terveydentila ilman yhteyttä jätteen määrään, jätehuollon palvelutasoon tai asiakkaan jätteen omatoimiseen käsittelyyn tai kuljetukseen ei ole peruste jätemaksun kohtuullistamiselle.

Jätelain 82 §:n mukaan maksuvelvollisella on oikeus tehdä 14 päivän kuluessa laskun saapumisesta muistutus jätemaksusta maksuunpanosta päättävälle kunnan viranomaiselle. Muistutuksen johdosta tehdään päätös, jolla maksu pysytetään ennallaan, sitä kohtuullistetaan tai se jätetään perimättä luvuissa 3 ja 4 esitetyin perustein. Myöhässä tulleet muistutukset jätetään tutkimatta. Jos jätemaksu määrätään jätetaksasta poiketen, maksuperusteiden on oltava tasapuolisia ja kohtuullisia.

2 Muutoksen hakeminen

Jätemaksumuutosta tai poikkeusta jätehuoltomääräyksistä tulee aina hakea kirjallisesti jätehuoltoviranomaiselta. Hakemuslomakkeita on saatavilla jätehuoltoviranomaisen ja jäteyhtiö Vestia Oy:n verkkosivuilla. Paperisia hakemuslomakkeita saa Ylivieskan kaupungintalolta. Lomakkeella hakija esittää perustelut jätemaksumuutokselle tai jätehuoltomääräyksistä poikkeamiselle ja vakuuttaa antamansa tiedot allekirjoituksellaan oikeiksi.

Hakemuksen voi toimittaa jätehuoltoviranomaiseen joko kirjeitse tai sähköpostilla ja se osoitetaan Jokilaaksojen jätelautakunnalle. Saapunut hakemus kirjataan sähköiseen tiedonhallintajärjestelmään.

Jos hakemus on puutteellinen, sitä pyydetään täydentämään. Täydentämiselle annetaan aikaa kaksi (2) viikkoa. Jos jätehuoltoviranomaisella on aihetta epäillä jätteiden asiatonta käsittelyä kiinteistöllä, otetaan yhteyttä kyseessä olevan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiseen.

Hakijalle toimitetaan päätös kirjeitse, jos hän ei ole erikseen merkinnyt hakemukseen, että haluaa päätöksen sähköisesti ja ilmoittanut sähköpostiosoitteensa. Päätös menee sähköisesti tiedoksi Vestia Oy:lle sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Hyväksytty päätös kiinteistön käyttökelvottomuudesta menee tiedoksi edellä mainituiden lisäksi kunnan rakennusvalvontaan.

3 Perusmaksun kohtuullistamisen ja perimättä jättämisen harkinta

Jätelain (646/2011) 82 §:n mukaan jätemaksuvelvollisella on oikeus tehdä 14 päivän kuluessa jätelaskun saamisesta muistutus (ts. hakemus) kunnan jätehuoltoviranomaiselle. Muistutuksen katsotaan tulleen vireille siitä päivästä, kun se on saapunut jätelautakunnalle. Myöhässä tulleita muistutuksia ei käsitellä. Hakija saa kuitenkin päätöksen käsittelemättä jättämisestä.

Jätemaksun kohtuullistamispäätös tehdään aina määräajaksi ja määräaika katsotaan tapauskohtaisesti. Jos olosuhteet kiinteistöllä muuttuvat, päätös raukeaa ilman erillistä päätöstä. Kiinteistön omistajalla on velvollisuus ilmoittaa muutoksista välittömästi jäteyhtiö Vestia Oy:lle. Jätehuoltoviranomainen voi myös palauttaa maksun ennalleen, jos huomataan, ettei päätöksen perusteet enää toteudu.

3.1 Perusmaksun kohtuullistaminen

Perusmaksu on asuinhuoneistokohtainen ja se määrätään asuin- ja vapaa-ajan asunnoille Suomen Tilastokeskuksen rakennusluokituksen mukaisten asuinrakennustyyppien ja Väestörekisterikeskuksen rakennus- ja huoneistorekisterin tietojen perusteella. Perusmaksu laskutetaan siltä, joka omistaa tai hallitsee asuinkiinteistön laskutusvuoden ensimmäisenä päivänä tai ottaa huoneiston käyttöön laskutusvuoden aikana.

Perusmaksua voidaan kohtuullistaa seuraavissa tilanteissa:

1. Vakituinen asunto on todistettavasti tyhjillään, jolloin peritään vapaa-ajan asunnon perusmaksu.
2. Vakituisen asunnon käyttötarkoitus on todistettavasti vapaa-ajan käyttö, jolloin peritään vapaa-ajan asunnon perusmaksu.

Perusmaksua ei muuteta kesken vuotta. Jos kiinteistön käyttötarkoitus muuttuu vuoden alun jälkeen, muuttuu perusmaksu seuraavan vuoden alusta. Jos kiinteistö myydään kesken vuotta, myyjä ja ostaja sopivat keskenään perusmaksun mahdollisesta jakamisesta.

3.2 Perusmaksun perimättä jättäminen

Perusmaksu voidaan jättää perimättä seuraavissa tilanteissa:

1. Jos kiinteistöllä sijaitsee useampi saman henkilön omistama rakennus, jotka sijaitsevat toistensa välittömässä läheisyydessä, samassa pihapiirissä ja ovat saman talouden käytössä. Tällöin perusmaksu peritään vain yhdestä rakennuksesta, rakennuksen todellisen käyttötarkoituksen mukaan.
 - *HUOM. rakennukset, jotka ovat useamman talouden käytössä (esim. eri omistajat, kuolinpesät ja perikunnat), peritään perusmaksu jokaisesta rakennuksesta.*
2. Kun kahden asunnon talon molemmat huoneistot ovat saman talouden käytössä, peritään perusmaksu vain yhdestä huoneistosta.
3. Mikäli kiinteistöstä on tehty ilmoitus sen käyttökelvottomuudesta ja ilmoitus on hyväksytty.

Perusmaksua ei muuteta kesken vuotta. Jos kiinteistön tilanne muuttuu vuoden alun jälkeen, poistuu perusmaksu seuraavasta vuodesta lähtien.

4 Jättemaksujen kohtuullistamisen ja perimättä jättämisen harkinta

4.1 Jäteastian tyhjennys- tai kuljetusmaksujen kohtuullistaminen

Jäteastian tyhjennys- ja kuljetusmaksuja ei kohtuullisteta, jos tyhjennykset ovat tapahtuneet laskutuksen mukaisesti ja asiakas ei ole ilmoittanut tarvittavista muutoksista. Virheelliset laskutukset voi Vestia Oy korjata ilman viranhaltijapäätöstä.

4.2 Jäteastian tyhjennys- tai kuljetusmaksujen perimättä jättäminen

Jäteastian tyhjennys- ja kuljetusmaksuja ei poisteta jälkikäteen, jos tyhjennykset ovat tapahtuneet laskutuksen mukaisesti ja asiakas ei ole ilmoittanut tarvittavista muutoksista. Virheelliset laskutukset voi Vestia Oy korjata ilman viranhaltijapäätöstä.

5 Jätehuoltomääräyksistä poikkeamisen harkinta

Jokilaaksojen jätelautakunta on 10.12.2015 § 36 päättänyt toimialueensa jätehuoltomääräyksistä. Niiden mukaan jätehuoltoviranomainen voi yksittäistapauksessa, perustellusta syystä, myöntää poikkeuksen jätehuoltomääräyksen noudattamisesta, jos jätehuollon järjestäminen sitä erityisestä syystä edellyttää eikä poikkeamisesta aiheudu ympäristö- tai terveyshaittaa.

Yleisimmin jätehuoltomääräyksistä poikkeamiset koskevat kiinteistökohtaisen jäteastian tyhjennysvälin pidentämistä tai tyhjennysten keskeytystä. Kymmenen (10) ja kahdentoista (12) viikon tyhjennysväliä tai yli kuusi (6) kuukautta kestävää keskeytystä haetaan kirjallisella lomakkeella jätehuoltoviranomaisesta.

Kahdeksaan (8) viikkoon asti tyhjennysvälin pidentämisestä sovitaan suoraan Vestia Oy:n kanssa. Kuuden (6) ja kahdeksan (8) viikon tyhjennysväli edellyttää biojätteen erilliskeräystä tai jätehuoltomääräysten mukaista elintarvikejätteen kompostorin käyttöä kiinteistöllä. Elintarvikejätteen kompostoinnista tulee tehdä ilmoitus Vestia Oy:lle.

5.1 Jäteastioiden tyhjennysvälin pidentäminen

Kymmenen (10) ja kahdentoista (12) viikon tyhjennysvälin myöntämisen perusteina on, että:

- kiinteistöllä on biojätteen erilliskeräys tai biojätteet kompostoidaan kiinteistöllä jätehuoltomääräysten mukaisesti,
- lasi- ja kartonkipakkausjäte, pienmetallijäte sekä paperijäte toimitetaan kierrätykseen,
- kiinteistöllä ei ole mahdollisuutta käyttää yhteistä jäteastiaa lähikiinteistöjen kanssa,
- kertyneet jätteet mahtuvat nykyiseen jäteastiaan sekä
- kerätyistä jätteistä ei aiheudu haittaa terveydelle eikä ympäristölle.

Jäteastian tyhjennysvälin pidentämisspätös tehdään toistaiseksi voimassa olevaksi. Päätökseen sisällytetään ehto, että kiinteistöllä tulee asua, kuten hakemuksessa on esitetty, ja jätteet lajitellaan ja käsitellään asianmukaisesti. Kiinteistön ja jätteen haltija vastaa siitä, että lajittelu tapahtuu jätehuoltomääräysten ja päätöksen mukaisella tavalla. Hakijan velvollisuutena on sopia Vestia Oy:n kanssa päätöksessä hyväksyttyä useammin tapahtuvasta jäteastian tyhjennysvälistä, mikäli esimerkiksi muuttuneet olosuhteet tai jätteen määrä ja laatu sitä edellyttävät tai tämän päätöksen perusteena olevat olosuhteet eivät muuten täyty. Jätehuoltoviranomainen voi myös lyhentää tyhjennysväliä, jos huomataan, ettei päätöksen perusteet enää toteudu.

5.2 Jäteastian tyhjennysten keskeyttäminen

Yli kuuden (6) kuukauden jäteastian tyhjennysten keskeytystä haetaan jätehuoltoviranomaisesta. Tätä lyhyemmistä keskeytyksistä sovitaan suoraan Vestia Oy:n kanssa.

Jäteastian tyhjennysten keskeytys voi tulla kyseeseen esimerkiksi seuraavissa tilanteissa:

- vakinainen asuinkiinteistö/-rakennus on myynnissä
- väliaikainen asuminen ulkomailla
- omistuksen siirtyminen kuolinpesälle eikä kiinteistöä käytetä pesän selvityksen aikana (keskeytys pesän selvityksen ajaksi)
- vakituisen asukkaan tilapäinen sairaala- tai kuntoutusjakso tai pysyvään laitoshoitoon siirtyminen
- epäselvät kiinteistön omistusolosuhteet
- kiinteistö jäänyt tyhjilleen (myös vapaa-ajan kiinteistöt)

Keskeytys voidaan myöntää vain silloin, kun kiinteistö/rakennus on esimerkiksi edellä mainituista syistä täysin käyttämättä. Jos kiinteistöä käytetään esimerkiksi satunnaiseen yöpymiseen tai vapaa-ajan asuntona, ei keskeytystä voida myöntää.

Keskeytyspäätökset tehdään aina enintään kolmen (3) vuoden määräajaksi ja päätökseen sisällytetään ehto, että jätehuoltoviranomaiselle on ilmoitettava päätöspäätöksiin liittyvissä asioissa tapahtuneista muutoksista.

5.3 Muu poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä

Muista jätehuoltomääräysten kohdista haettavat poikkeamiset ovat hyvin harvinaisia. Tarvittaessa ne käsitellään tapauskohtaisesti eikä tarvetta ratkaisulinjojen määrittelylle ole ollut.

Kiinteistön jätehuollon järjestämisvelvollisuudesta ja kunnan jätehuoltojärjestelmään kuulumisesta ei voida myöntää poikkeamista vakinaiseen ja vapaa-ajan asumiseen tarkoitetuille kiinteistöille. Nämä velvollisuudet perustuvat jätelakiin, eikä niistä voi poiketa kunnallisilla määräyksillä.

6 Asuinkelvoton kiinteistö

Kiinteistön velvollisuus liittyä kunnan järjestämän jätehuollon piiriin voidaan poistaa, jos kiinteistö on täysin käyttökelvoton vakituisen tai vapaa-ajan asumiseen. Kiinteistön käyttökelvottomuutta haetaan ilmoituslomakkeella, jonka liitteenä on puolueettoman ja riippumattoman asiantuntijan, esimerkiksi rakennusvalvontaviranomaisen, lausunto kiinteistön kunnosta tai valokuvia, joista ilmenee kiinteistön käyttökelvottomuus.

Velvoite liittyä jätehuollon piiriin poistuu, kun ilmoitus käyttökelvottomuudesta riittävine selvityksineen on toimitettu jätehuoltoviranomaiselle ja ilmoitus on hyväksytty. Ilmoituksen käsittelystä toimitetaan päätös ilmoituksen tekijälle ja päätös menee tiedoksi Vestia Oy:lle, kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle sekä rakennusvalvontaviranomaiselle. Kun kiinteistö on todettu käyttökelvottomaksi, kiinteistö poistetaan jätteenkuljetusrekisteristä.

Kiinteistön velvoite liittyä jätehuollon piiriin astuu voimaan, kun kiinteistölle rakennetaan uusia asuin- tai vapaa-ajan rakennuksia tai käyttökelvoton korjataan käyttökelpoiseksi.

7 Valitusoikeus ja jatkotoimenpiteet

Päätöksissä on 30 päivän valitusoikeus Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Viranomainen voi korjata päätöstä oma-aloitteisesti jälkikäteen hakijan hyväksi. Päätöksistä laitetaan merkintä jätehuoltoviranomaisen ylläpitämään jätteenkuljetusrekisteriin.

Päätökset annetaan tiedoksi jätelautakunnalle, mutta sillä ei ole niihin otto-oikeutta.
